УДК 65.016:622.012

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/6-85-28>Папіж Ю. С.
Юденко В. В.

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ
(НА ПРИКЛАДІ ГІРНИЧОДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ)

У статті обґрунтовано, що на фактичний баланс між економічним, екологічним та соціальним аспектами розвитку гірничодобувного підприємства впливають багато чинників. Для досягнення стійкості потрібен новий підхід до стратегічного планування, моніторингу та аналізу діяльності гірничодобувного підприємства, оскільки сталий розвиток передбачає стале управління. Управління гірничодобувним підприємством сталим способом означає, що інтереси всіх економічних суб'єктів реалізуються з урахуванням принципів сталого розвитку, життєвий цикл підприємства є якомога довшим, а його прибутковість є стійкою до екстраординарних. Запропоновано здійснювати управління гірничодобувним підприємством із метою забезпечення його сталого розвитку на основі принципу, пов'язаного з вартістю об'єкта.

Ключові слова: управління, принципи сталого розвитку, модель сталого розвитку, гірничодобувне підприємство, кластерний аналіз, ефективність.

Постановка проблеми. Досліджуючи суть сталого розвитку, його принципи та концепції, аналізуючи взаємозв'язок теорії сталого розвитку з іншими концепціями та вивчаючи сучасні підходи до стабільного зростання гірничодобувної галузі у цілому та її підприємств зокрема, слід відзначити суперечливий зв'язок сталого розвитку та діяльності даних підприємств у межах ринкової економіки. Ці суперечності пов'язані з тим, що гірничодобувні підприємства в сучасних умовах не можуть дотримуватися збалансованих економічних, екологічних та соціальних підходів. На практиці економічний, соціальний та екологічний сектори внутрішнього та зовнішнього середовища розвиваються відособлено, часто один за рахунок іншого. Тоді як ефективний розвиток економіки в умовах сучасних глобальних викликів передбачає досягнення сталого розвитку на рівні підприємств, регіонів, країни у цілому. Різноманітність підходів до визначення понять «сталий розвиток» і «сталий розвиток підприємства» в рамках єдиної концепції збереження нинішніми поколіннями можливостей задоволення потреб майбутніх поколінь зумовлює наявність різних методик моделювання процесу сталого розвитку. Однак і дотепер серед учених не існує єдиної думки з приводу математичної або графічної формалізації процесу сталого розвитку з деталізацією на рівні держави, регіону, підприємства. Разом із тим від вибору математичного методу моделювання або підходу до графічної візуалізації залежать тип моделі сталого розвитку підприємства, а отже, і сфера досліджуваних процесів функціонування та розвитку підприємства, можливість прогнозування траєкторії його розвитку в короткостроковій і довгостроковій перспективі, вибір оптимальних рішень. Таким чином, проблема забезпечення сталого розвитку підприємств, у т. ч. і гірничодобувних, є актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існуючі моделі сталого розвитку, які за певних модифікацій можуть бути застосовані до гірничодобувних підприємств, можна розділити на три класи: математичні, графічні та комбіновані. Серед них потрібно виділити такі: модель глобального сталого Дж. Філіпса [4], модель сталого розвитку підприємства Д. Крайнка, П. Главіка [2], модель сталого розвитку міст Б. Маркеса, І. Еспінози-Фернандеса [3], модель сталого розвитку слабо розви-

нених співтовариств Ф. Ангуло, Дж. Оливара [1], когнітивна модель сталого інноваційного розвитку підприємства В.М. Богатикова [7], кібернетична модель функціонування індустріального підприємства Д. Форрестера [12], імітаційна модель сталого розвитку малого та середнього промислового підприємства С.Н. Малигіної, Д.М. Абадимової [8], когнітивна карта сталого розвитку мономіста Є.М. Петрикової [11]. Представлені у науковій літературі моделі сталого розвитку свідчать про те, що представники європейських наукових шкіл більше уваги приділяють побудові графічних моделей, тоді як учені країн пострадянського простору зосереджені на математичному моделюванні соціально-еколого-економічних процесів.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Однак від набору обґрунтованих параметрів сталого розвитку гірничодобувного підприємства залежать своєрідні «місця впливу» на його трьохелементну соціально-еколого-економічну систему з метою не тільки досягнення стану соціально-еколого-економічної стійкості, а й її збереження за переходу всієї системи підприємства на якісно новий рівень функціонування. Вибір і обґрунтування принципових підходів до моделювання сталого розвитку підприємства дасть змогу виявити нові напрями і способи підвищення ефективності його функціонування з урахуванням принципів сталого розвитку.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є дослідження управління розвитком і встановлення нових структурних та функціональних взаємозв'язків чинників ефективної функціонування гірничодобувного підприємства.

Виклад основного матеріалу. Головними викликами, які стоять перед гірничодобувними підприємствами, є такі.

Перший виклик можна було б охарактеризувати як принципове протиріччя між постулатами ринкової економіки, згідно з якими гірничодобувні підприємства функціонують, та оцінкою керівниками рівня важливості та значущості соціальних та екологічних проєктів. Як наслідок, це відображає їх ставлення до таких проєктів, які в такому разі не займають пріоритетних позицій серед цілей підприємства. Тобто можна сказати, що процес сталого розвитку менеджери та власники активів вважають процесом із високою вартістю та низькою вигодою.

Водночас гірничодобувне підприємство дотримується правил ринкової економіки і визнає прибуток як єдину рушійну силу своєї діяльності. Результати екологічних та соціальних проєктів приносять користь суспільству в цілому, оскільки це послуги, що надаються у сфері освіти, охорони здоров'я, культури та відпочинку. Прямого впливу на фінансові результати діяльності підприємства немає.

Відсутність чіткого вимірюваного показника для оцінки позитивного ефекту їхнього впливу на імідж підприємства чи ринкову вартість робить оцінку проєктів сталого розвитку абстрактною та суб'єктивною. Зростання ринкової вартості стабільно розвинутого підприємства та його підняття на перше місце серед різних компаній означає, що варто рухатися до стійкості, якщо підприємство насправді є корпоративним, що продається та відповідає прийнятним фінансовим критеріям, які остаточно визначають рейтинг. В іншому разі соціальні та екологічні проєкти потребують фінансування за рахунок підприємства зі зменшенням отриманого прибутку. Окрім того, альтернативні витрати на такі проєкти враховуються як віртуальний ефект, який буде досягнутий за рахунок фінансування інших видів економічного бізнесу, котрий може перевищувати екологічний та соціальний ефекти, як оцінюють експерти та бачать після заходів сталого розвитку. Усе це підвищує ризики того, що підприємство відмовиться приймати соціальні та екологічні проєкти, особливо за умови введення нового керівництва або нових власників або, зокрема, без надання державних субсидій.

Звідси, концептуальна платформа для сталого розвитку гірничодобувного підприємства повинна інтегрувати сам процес сталого розвитку в модель ринкової економіки, щоб гарантувати, що підприємство виграє від відданості принципам стійкості та що така вигода чітко вимірюється в грошовому еквіваленті. У всьому світі є хороший приклад цього щодо штучно створеного світового ринку квот на викиди CO₂ згідно з Кіотським протоколом, де компанії мають продати невикористані квоти іншим вимогам, забезпеченим після впровадження інноваційних зелених технологій. У такому разі зелені технології стають інвестиційним проєктом із певним рівнем прибутку.

Друге і третє протиріччя стосуються життєвого циклу та основних видів діяльності гірничодобувного підприємства. Насправді гірничодобувне підприємство за суттю своєї діяльності порушує принципи сталого розвитку не тільки під час самого процесу видобутку, а й після того, як воно перестає функціонувати. При цьому закриття гірничодобувного підприємства означає закінчення гірничодобувного процесу і статусу юридичної особи. Тоді дилему можна знайти у сталому розвитку гірничодобувних підприємств та загальних показниках його діяльності. Запропоновано розглянути цю дилему під назвою «стійкий розвиток у перехідному гірничому виробництві». Подальший його опис може бути включений у такі дослідження.

На момент завершення процесу видобутку ресурсів, що є точкою фактичного переходу гірничодобувного підприємства від шахти до невизначеної фази свого життєвого циклу, може спостерігатися особливий феномен зміни ролі стійкості або зміни у взаємодії економічних, соціальних та екологічних внутрішніх та зовнішніх систем підприємства. Економічна природа самої стійкості дає змогу визначити, що гірничодобувне підприємство

активно функціонує, коли ресурси концентруються для досягнення цілей одного або двох із трьох збалансованих секторів підприємства. Якщо це так, економічні інтереси певних зацікавлених сторін задовольняються краще. Під час інтенсивного гірничого розвитку гірничодобувне підприємство не може бути визнане стійким абсолютно через значний вплив на навколишнє середовище. Отже, це соціальна та економічна стійкість. Руйнує середовище припиняється, коли гірничо-срава припиняється. Але тоді відбуваються соціальні та економічні потрясіння просторового розвитку. Це екологічна стійкість. Таким чином, як безпосередньо діяльність гірничодобувних підприємств, так і їх закриття не сприяють абсолютній стійкості взаємодії внутрішньої та зовнішньої систем. Отже, виникає головне питання: чи можна досягти сталого розвитку регіону або території, де знаходиться гірничодобувне підприємство, навіть після припинення статусу юридичної особи?

Крен стійкості – це динамічна особливість розвитку гірничодобувного підприємства, яка проявляється завдяки його змінам, що відбуваються в момент припинення видобутку корисних копалин. Отже, можна вважати, що стійкість може змінюватися з часом, оскільки різні фази життєвого циклу гірничодобувного підприємства можуть зазнати економічного, соціального та екологічного уповільнення, спричиненого певною моделлю розподілу виробничих чинників.

На додаток до поточної теорії забезпечення розвитку гірничодобувного підприємства, відповідно до принципів стійкості, можуть бути висунуті такі положення. Стійкість гірничодобувного підприємства з'являється і не зникає, а є постійною для нього, оскільки підприємство завжди має внутрішнє економічне, соціальне та екологічне середовище, а також завжди інтегроване в місцеві (регіональні) рівні системи. Але те, наскільки сталий розвиток гірничодобувного підприємства є економічно вигідним та ефективним у соціальному відношенні, залежить від рівня гармонії, якої дотримуються економічні, соціальні та екологічні системи у їх взаємодії. Зокрема, ця гармонійна взаємодія може бути описана за допомогою стійкості, яка змінюється під час фаз переходу. Як згадувалося вище, гірничодобувне підприємство також має зміну стійкості навіть після завершення процесу видобутку корисних копалин.

Детально розглянемо суперечливі виклики, що виникають унаслідок невідповідності принципів сталого розвитку та діяльності ринку гірничодобувних підприємств та фазами видобутку та його зупинки, а також негативного впливу цих суперечностей безпосередньо на місцеву економіку.

Основна діяльність гірничодобувного підприємства з видобування невідновлюваних природних ресурсів вступає у протиріччя з принципом стійкості для збереження природи для майбутніх поколінь. Але збереження існуючих запасів невідновлюваних природних ресурсів невикористаними, що вимагає швидкого закриття гірничодобувного підприємства разом із повним їх виснаженням, однаково призведе до закриття гірничодобувного підприємства. Як наслідок, закриття гірничодобувного підприємства безпосередньо впливає на просторову депресію, тоді як сталий розвиток передбачає розвиток економічних систем протягом тривалого періоду для забезпечення високих стандартів життя на цих територіях.

Ліквідація гірничодобувного підприємства вимагає, щоб власник знаходив нові інвестиційні

проекти. Для працівників це означає втрату роботи. Окрім того, навколишнє середовище, зруйноване в результаті видобутку корисних копалин, має бути відновлене, інакше підприємство несе виняткову відповідальність за це, і ніщо не виключає цієї відповідальності.

Вищезазначені протиріччя створюють ризики формування або загострення економічної, соціальної та екологічної просторової депресії з позбавленням джерела фінансування державного та місцевих бюджетів, збільшення рівня безробіття, переселення та перекваліфікування шахтарів, включаючи членів їхніх сімей, погіршення екології та ризику територіального підтоплення і вибуху підземного газу метану.

Таким чином, концепція сталого розвитку гірничодобувного підприємства повинна передбачати продовження його життєвого циклу шляхом диверсифікації його діяльності так, щоб забезпечити стійкість, особливо в процесі переходу від видобутку корисних копалин до його припинення.

Четвертий конфліктний пункт полягає у тому, що соціально та екологічно важливі об'єкти зовнішнього середовища не інтегровані в модель гірничодобувного підприємства, особливо у правову. Але водночас сталий розвиток передбачає, що економічна, соціальна та екологічна системи мають бути тісно пов'язаними. Як правило, соціальні та екологічні об'єкти є місцевою чи державною власністю, тому вони не входять у модель гірничодобувного підприємства, не відповідають його розподіленню ресурсам. Однак компанія відносно відповідає за розроблення таких об'єктів для досягнення власного сталого розвитку. У зв'язку із цим слід виявити певний фактор міжособистісної згоди між власниками підприємства та соціальними й екологічними об'єктами, який у різних випадках рухає або уповільнює перерозподіл ресурсів для цих об'єктів.

Отже, невизначеність організаційної ієрархії та відсутність прав і зобов'язань підприємства щодо управління соціальними та екологічними об'єктами, розташованими на сусідній відповідній території, змушують підприємство розглядати такі об'єкти лише як спонсорські у разі відповідного прибутку та бажання власника.

Для регіональної економіки це протиріччя означає втрату стабільного джерела фінансування для утримання соціальної інфраструктури та об'єктів екологічної безпеки, їх руйнування та високу залежність від рішення власника підприємства. Таким чином, концепція сталого розвитку гірничодобувного підприємства повинна передбачати, що соціальні та екологічні об'єкти повинні певним чином інтегруватися у модель підприємства.

Висновки і пропозиції. На основі проведених досліджень можна зробити такі висновки та надати такі пропозиції.

Вищезазначений аналіз існуючих суперечностей між принципами сталого розвитку та принципами діяльності гірничодобувного підприємства дає змогу запропонувати здійснити управління гірничодобувним підприємством із метою забезпечення його сталого розвитку на основі принципу сталого розвитку, заснованого на вартості об'єкта. Слід зазначити, що в контексті статті підхід сталого розвитку на основі об'єктної вартості не відноситься до широко використовуваних на практиці калькуляції витрат на основі діяльності, обліку процесів, обліку відповідального центру, які демонструють методи обліку витрат у цілому.

Головною метою цих методів є моніторинг виробничих витрат із метою їх зменшення та перерозподілу накладних витрат. При цьому об'єкт обліку витрат (функція, процес, центр генерування витрат) відрізняється від об'єкта калькулювання собівартості, який представляють продукція та послуги.

На відміну від цих підходів запропонований підхід сталого розвитку переслідує мету аналізу економічної діяльності гірничодобувного підприємства у зв'язку із забезпеченням його сталого розвитку, пошуком та використанням резервів посилення гармонійної взаємодії економічних, соціальних та екологічних систем шляхом усунення вищезазначеного принципу стійкості.

Інтеграція цих положень із метою адаптації до гармонійного розвитку гірничодобувного підприємства може сприяти вирішенню конфлікту між принципами сталого розвитку та ринкової економіки.

Список використаних джерел:

1. Dynamics and Bifurcation Analysis in Two Models of Sustainable Development / F. Angulo et al. *Revista Internacional Sostenibilidad, Tecnología y Humanismo*. 2009. № 5. P. 41–46. URL: http://www.researchgate.net/publication/43067722_Nonlinear_dynamics_and_bifurcation_analysis_in_two_models_of_sustainable_development/file/79e41507d7eaa14395.pdf (дата звернення: 09.01.2021).
2. Krajnc D., Glavic P. How to Compare Companies on Relevant Dimensions of Sustainability. *Ecological Economics*. 2005. № 55. P. 551–563. URL: <http://ejournal.narotama.ac.id/files/ANALYSIS.pdf> (дата звернення: 08.01.2021).
3. Marquez B., Espinoza-Hernandez I., Sergio Magdaleno-Palencia J. Sustainable System Modelling for Urban Development Using Distributed Agencies. URL: http://cdn.intechopen.com/pdfs/29220/InTech-Sustainable_system_modelling_for_urban_development_using_distributed_agencies.pdf (дата звернення: 09.01.2021).
4. Phillips J.A. Mathematical Model of Sustainable Development Using Ideas of Coupled Environment-Human Systems. *The PelicanWeb's Journal of Sustainable Development*. 2010. Vol. 6. № 5. URL: <http://www.pelicanweb.org/solisustv06n05page2jasonphillips.html> (дата звернення: 05.01.2021).
5. Глобальний аналіз якості та безпеки життя людей. Аналіз сталого розвитку: глобальний і регіональний контексти : монографія / Міжнар. рада з науки (ICSU) та ін. ; наук. кер. М.З. Згуровський. Київ, 2010. Ч. 1. 252 с.
6. Україна в індикаторах сталого розвитку. Аналіз сталого розвитку: глобальний і регіональний контексти : монографія / Міжнар. рада з науки (ICSU) та ін. ; наук. кер. М.З. Згуровський. Київ, 2010. Ч. 2. 368 с.
7. Богатиков В.Н., Халиуллина Д.Н. Когнитивная модель развития инновационного предприятия как сложной динамической системы. URL: http://www.rusnauka.com/4_SND_2013/Tecnic/12_127921.doc.htm (дата звернення: 05.01.2021).
8. Малыгина С.Н., Абалымова Д.Н. Разработка системы имитационного моделирования развития малого и среднего промышленного предприятия. *Труды ИСА РАН*. 2008. Т. 39. С. 256–262. URL: <http://www.isa.ru/proceedings/images/documents/2008-39/256-262.pdf> (дата звернення: 09.01.2021).
9. Пашкевич М.С. Наукові засади регулювання регіональної економіки : монографія. Дніпропетровськ – Донецьк, 2012. 790 с.
10. Пашкевич М.С., Папіж Ю.С., Пауло Ж.М. Розвиток гірничодобувних підприємств в умовах глобальних викликів. *Бізнес Інформ*. 2013. № 7. С. 332–336.

11. Петрикова Е.М. Системно-динамическая модель развития моногорода. URL: http://www.monocityforum.ru/netcat_files/143/180/h_244f008370132958e15b27ea6016ae52 (дата звернення: 08.01.2021).
12. Форрестер Д. Основы кибернетики предприятия (Индустриальная динамика). Москва, 1971. 340 с.
13. Mei S., Katsuya A., Hiroshi O. Corporate Sustainable Assessment Base on Corporate Social Responsibility. *World Academy of Science, Engineering and Technology*. 2011. № 59. P. 747–750.
14. Susarla A. and Nazareth K. Sustainable Development: An Introduction, vol. 1, 1st ed. Gujarat, India. 2007. 40 p.
15. Methodology Overview: The Definitive Global Sustainability Benchmark. URL: <http://www.global100.org/methodology.html> (дата звернення: 05.01.2021).

References:

1. F. Angulo et al (2009) Nonlinear Dynamics and Bifurcation Analysis in Two Models of Sustainable Development. *Revista Internacional Sostenibilidad, Tecnologia y Humanismo*, no. 5, pp. 41–46. Available at: http://www.researchgate.net/publication/43067722_Nonlinear_dynamics_and_bifurcation_analysis_in_two_models_of_sustainable_development/file/79e41507d7eaa14395.pdf (accessed 09 December 2021).
2. Krajnc D., Glavic P.Ho. (2005) How to Compare Companies on Relevant Dimensions of Sustainability. *Ecological Economics*, no. 55, pp. 551–563. Available at: <http://ejournal.narotama.ac.id/files/ANALYSIS.pdf> (accessed 08 December 2021).
3. Marquez B., Espinoza-Hernandez I., Sergio Magdaleno-Palencia J. Sustainable System Modelling for Urban Development Using Distributed Agencies. Available at: http://cdn.intechopen.com/pdfs/29220/InTech-Sustainable_system_modelling_for_urban_development_using_distributed_agencies.pdf (accessed 09 December 2021).
4. Phillips J.A. (2010) Mathematical Model of Sustainable Development Using Ideas of Coupled Environment-Human Systems. *The PelicanWeb's Journal of Sustainable Development*, vol. 6, no. 5. Available at: <http://www.pelicanweb.org/solisustv06n05page2jasonphillips.html> (accessed 05 December 2021).
5. Ghlobalnyj analiz jakosti ta bezpeky zhyttja ljudej [Global analysis of the quality and safety of human life] (2010) Analiz stalogo rozvytku – ghlobalnyj i reghionalnyj konteksty [Sustainability analysis – global and regional contexts]. Kyiv. P. 1. (in Ukrainian)
6. Ukraïna v indykatorakh stalogo rozvytku [Ukraine in the indicators of sustainable development] (2010) Analiz stalogo rozvytku – ghlobalnyj i reghionalnyj konteksty [Sustainability analysis – global and regional contexts]. Kyiv. P. 2. (in Ukrainian)
7. Bogatkov V.N., Khaliullina D.N. (2013) Kognitivnaya model razvitiya innovatsionnogo predpriyatiya kak slozhnoy dinamicheskoy sistemy [Cognitive model of the development of an innovative enterprise as a complex dynamic system]. Available at: http://www.rusnauka.com/4_SND_2013/Tecnic/12_127921.doc.htm (accessed 05 December 2021). (in Russian)
8. Malygina S.N., Abalymova D.N. (2008) Razrabotka sistemy imitatsionnogo modelirovaniya razvitiya malogo i srednego promyshlennogo predpriyatiya [Development of a simulation system for the development of a small and medium industrial enterprise]. *Trudy ISA RAN*. T. 39, pp. 256–262. Available at: <http://www.isa.ru/proceedings/images/documents/2008-39/256-262.pdf> (accessed 09 December 2021). (in Russian)
9. Pashkevych M.S. (2012) Naukovi zasady reghuljuvannja reghionalnoji ekonomiky [Scientific principles of regional economy regulation]. Dnipropetrovsk-Donetsk. (in Ukrainian)
10. Pashkevych M.S., Papizh Ju.S., Paulo Zh.M. (2013) Rozvytok ghirnychodobuvnykh pidpryemstv v umovakh ghlobalnykh vykykiv [Development of mining enterprises in the context of global challenges]. *BiznesInform*, no. 7, pp. 332–336.
11. Petrikova E.M. Sistemno-dinamicheskaya model' razvitiya monogoroda [System-dynamic model of monotown development]. Available at: http://www.monocityforum.ru/netcat_files/143/180/h_244f008370132958e15b27ea6016ae52 (accessed 08 December 2021). (in Russian)
12. Forrester D. (1971) Osnovy kibernetiki predpriyatiya (Industrial'naya dinamika) [Fundamentals of Enterprise Cybernetics (Industrial Dynamics)]. Moscow. (in Russian)
13. Mei S., Katsuya A., Hiroshi O. (2011) Corporate Sustainable Assessment Base on Corporate Social Responsibility. *World Academy of Science, Engineering and Technology*, no. 59, pp. 747 – 750.
14. Susarla A. and Nazareth K. (2007) Sustainable Development: An Introduction, vol. 1, 1st ed. Gujarat, India.
15. Methodology Overview: The Definitive Global Sustainability Benchmark. Available at: <http://www.global100.org/methodology.html> (accessed 05 December 2021).

Папиз Ю. С.

Юденко В. В.

Национальный технический университет «Днепропетровская политехника»

УПРАВЛЕНИЕ РАЗВИТИЕМ ПРЕДПРИЯТИЙ В СЕГОДНЯШНИХ УСЛОВИЯХ (НА ПРИМЕРЕ ГОРНОДОБЫВАЮЩЕЙ ОТРАСЛИ)

Резюме

В статье отмечается, что на фактический баланс между экономическим, экологическим и социальным секторами развития горнодобывающего предприятия влияет много факторов. Определено, что для достижения устойчивости нужен новый подход к стратегическому планированию, мониторингу и анализу деятельности горнодобывающего предприятия, поскольку устойчивое развитие применяется к устойчивому управлению. Отмечено, что управление горнодобывающим предприятием устойчивым способом означает, что интересы всех экономических субъектов оптимально удовлетворяются с учетом ограничений принципов устойчивого развития, жизненный цикл предприятия длится как можно дольше, а его доходность является устойчивой к неожиданным расходам. Предложено осуществлять управление горнодобывающим предприятием с целью обеспечения его устойчивого развития на основе принципа устойчивого развития, основанного на стоимости объекта.

Ключевые слова: управление, устойчивое развитие, горнодобывающее предприятие, эффективность.

Papizh Yuliia
Yudenko Viktoriia

National Technical University Dnipro Polytechnic

MANAGEMENT OF ENTERPRISE DEVELOPMENT IN TODAY'S CONDITIONS (ON THE EXAMPLE OF THE MINING INDUSTRY)

Summary

The article notes that the actual balance between the economic, environmental and social sectors of mining development is influenced by many factors. It is emphasized that rapid changes in the external and internal environment are so close to uncertainty, the changing models of the parties' behavior are so diverse that it negatively affects strategic planning, and, as a result, sustainable development framework need to be improved for the mining enterprise purposes. In turn achieving its sustainability requires a new approach to strategic planning, monitoring and reviewing activities of the mining enterprise as sustainable development applies for sustainable management. The problem of choosing a model of sustainable development of a mining enterprise is determined, which makes it possible to predict the trajectory of its development in the short and long term, the choice of optimal solutions. The existing research results of domestic and foreign scientists in this area are analyzed. It is emphasized that the management of a mining company in a sustainable way means that the interests of all economic entities are optimally satisfied given the limitations of the principles of sustainable development, the company's life cycle is as long as possible and its profitability is resistant to unfortunate costs. It is proposed to manage the mining enterprise in order to ensure its sustainable development on the basis of the principle of sustainable development based on the value of the object. The main purpose of this method is to monitor production costs in order to reduce them and redistribute overhead costs. In this case, the object of cost accounting (function, process, cost generation center) differs from the object of costing, which represents products and services. Thus, the integration of these provisions in order to adapt to the harmonious development of the mining company can help resolve the conflict between the principles of sustainable development and the rules of a market economy. The prospects for further research on the development process of coal mining enterprises in accordance with the principles of clusters using sustainable development are determined.

Keywords: management, sustainable development, mining enterprise, efficiency.